

BLIŹNIĘTA

GWIAZDOZBIÓR POLSKIEJ PIOSENKI

30 maja

Opracowanie: Wojciech Dąbrowski www.spotkaniazpiosenka.org

MIECZYSLAW FOGG

(prawdziwe nazwisko: **Fogiel**, ur. 30 maja 1901 roku, Warszawa, zm. 3 września 1990 roku, Warszawa) był jednym z najpopularniejszych piosenkarzy polskich XX wieku.

Matka **Anna (1877-1967)** prowadziła sklep w domu na rogu Długiej i Freta, ojciec **Antoni** był kolejarzem i chciał, aby syn został inżynierem, budującym szlaki kolejowe, ale mały Mieczysław, od dziecka marzył o karierze śpiewaka operowego. Jako chłopiec, śpiewał w chórze w kościele Świętej Anny na Krakowskim Przedmieściu. Tam usłyszał go **Ludwik Sempoliński** i skierował na naukę śpiewu do profesora **Jana Lysakowskiego** na Wydziale Wokalistyki Szkoły Muzycznej im. Fryderyka Chopina.

Po maturze i służbie wojskowej, przez 14 lat (1921-1935), **Fogg**, pracując jako kasjer kolejowy, kształcił głos pod kierunkiem znakomitych śpiewaków (**Stefan Belina – Skupniewski**, baryton **Wacław Brzeziński**, **Adam Didur**, **Ignacy Dygas**, **Stanisław Kopf**, **Eugeniusz Mossakowski**).

Debiutował 29 marca 1929 roku, śpiewając tanga argentyńskie *La Plegaria* i *Sempre cerida* w **Chórze Dana (Władysława Daniłowskiego)**, z którym występował przez 10 lat (do 1938 roku), był solistą w kabarecie *Qui pro Quo*, nagrywał płyty (w firmach *Parlofon*, *Syrena Rekord* i *Odeon*), grał w filmie (*Biała trucizna* ze **Stefanem Jaraczem**).

Po nagraniu w Berlinie piosenki *Flisacy* z filmu *Dziesięciu z Pawiaka*, został wraz **Chórem Dana** zaangażowany do musicalu *Scala*, w którym odniósł ogromny sukces. Tournée po Niemczech, Austrii, Francji, Włoszech, Czechosłowacji, Rumunii, Skandynawii, Estonii, Łotwie, ZSRR i Ameryce przyniosły mu ogromną popularność. Był pierwszym Polakiem, który wystąpił za granicą w telewizji (1939).

Pisał teksty do swych piosenek: *Blade usta*, *Kochana*, *Miłość stęskniona*, *Sukienka* (wszystkie muz. **Władysław Dan**), *Zakochany księżyc* (muz. **T. Muter**).

Miał w swoim repertuarze ponad 3000 piosenek! Najpopularniejsze piosenki: *Co nam zostało z tych lat* i *Melodia* (obie muz. **Władysław Dan**, sł. **Julian Tuwim**), *Czy pamiętasz tę noc w Zakopanem* (muz. **Zygmunt Karasiński**, **Szymon Kataszek**, sł. **Aleksander Jellin**), *Francois* (muz. **Adam Karasiński**, sł. **Andrzej Włast**), *Jesienne róże* i *Szkoda twoich łez* (muz. **Artur Gold**, sł. **Andrzej Włast**), *Kiedy będziesz zakochany* (muz. i sł. **Bronisław Horowicz**), *Niebieskie róże* (muz. **Mieczysław Mierzejewski**, sł. **Kora Jaroszowa**), *Pamiętam twoje oczy* (muz. **Zygmunt Karasiński**, sł. **Stanisław Biernacki Tadeusz Stach**), *Pieśń o matce* (muz. **Zygmunt Białostocki**, sł. **Tadeusz Żeromski Jerzy Wrzos**), *Serce matki* (muz. **Zygmunt Karasiński** i **Szymon Kataszek**, sł. **Ludwik Szmaragd**), *To tango jest dla mojej matki* (muz. **Szymon Kataszek**, sł. **Zenon Friedwald Fox**), *Stary walc* (muz. **Adam Lewandowski**, sł. **Zbigniew Drabik Argus**), *To ostatnia niedziela* (muz. **Jerzy Petersburski**, sł. **Zenon Friedwald Fox**, 1936, przedwojenny rekord płyty: ponad 100 tysięcy sprzedanych egzemplarzy!).

W teatrze *Ali Baba* wystąpił jako **Chamberlaine** w satyrycznym spektaklu *Orzeł czy rzeszka* (1939), a w przededniu wybuchu wojny, 31 sierpnia 1939 roku, wystąpił w premierowym spektaklu *Fakty i paki* (4 września zbombardowany teatr przestał istnieć).

W czasie wojny śpiewał w kawiarniach warszawskich: *U Aktorek*, w *Swanie* i *Cafe Bodo*, w szpitalach i na dworcu Gdańskim (wspólnie z **Hanką Ordonówną**) dla żołnierzy wyjeżdżających na front (piosenka *Ukochana, ja wrócę*, muz. **Tadeusz Miller**, sł. **Eugeniusz Żytomirski**).

Był żołnierzem Armii Krajowej, brał udział w Powstaniu Warszawskim jako starszy strzelec I Batalionu Szturmowego *Odwet*, dał ponad 100 koncertów dla żołnierzy, zyskując tytuł barda powstania warszawskiego. Śpiewał w schronach, szpitalach polowych i na barykadach (*Marsz Mokotowa*, muz. **Jan Markowski Krzysztof**, sł. **Mirosław Jezierski Karnisz**, *Bluzeczka zamiszowa*, muz. **Jan Markowski**, sł. **Zbigniew Lipczyński**, *Czerwone maki na Monte Cassino*, muz. **Alfred Longin Schutz Al Suito**, sł. **Feliks Konarski Ref-Ren**).

Trzykrotnie ranny, został odznaczony Krzyżem Walecznych i Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami.

Osiadł we wsi Złotokłós koło Tarczyna (gdzie znaleźli schronienie po upadku Powstania **Mira** i **Tadeusz Sygietyński**) i powstała pierwsza kawiarnia **Cafe Fogg**.

Wrócił do Warszawy **18 stycznia 1945** roku. Niezwykle przedsiębiorczy, **4 marca** otworzył kawiarnię **Cafe Fogg** przy ulicy Marszałkowskiej 119 (zburzona pod budowę Pałacu Kultury, została reaktywowana przez prawnuka **Michała Fogg** przy ul. Niecałej 7 w **2007** roku). Rok później założył własną firmę fonograficzną **Fogg Records** (ul. Koszykowa 69, działała do **1951** roku).

W latach **50.** założył zespół instrumentalny **Klipsy**, później grupę wokálną **Karaty**. Zwany polskim **Bingiem Crosbym** i polskim **Mauricem Chevalierem**, był uwielbiany przez publiczność. Śpiewał na estradzie przez ponad **60** lat (po śmierci **Maurice'a Chevaliera** w **1972** roku, był najstarszym występującym piosenkarzem świata). Był pierwszym polskim artystą, który po wojnie wyjechał na tournée do Stanów Zjednoczonych. Śpiewał dla Polonii na wszystkich kontynentach.

Po wojnie wylansował piosenki: **Piosenka o mojej Warszawie** (muz. i sł. **Albert Harris**, **1945**), **Pierwszy siwy włos** (muz. **Henryk Jabłoński**, sł. **Kazimierz Winkler**, **1955**), **W kalendarzu jest taki dzień** (muz. **Adam Wiernik**, sł. **Ludwik Jerzy Kern**).

Jubileusz **60**-lecia urodzin obchodził programem **Z piosenką przez świat** z udziałem **Stefanii Grodzieńskiej**, **Stefana Wiecheckiego Wiecha** i **Jerzego Waldorffa** (**6** maja **1961** roku).

W latach **70.** występował z żeńskim zespołem muzycznym **Baby Jagi** (kier. **Ryszard Mieczkowski**), który towarzyszył mu w cyklu programów **Foggorama** z okazji **50**-lecia pracy artystycznej (rewia **50 lat dookoła świata**).

Koncert jubileuszowy z okazji **80**-lecia urodzin i **55** lat pracy artystycznej **Poletko pana Fogg** odbył się **30** maja **1981** roku. Do końca żywotny i popularny, ogółem dał ponad **16** tysięcy koncertów, nagrał kilkanaście płyt o łącznym nakładzie **25** mln egzemplarzy!

Zgromadził setki nagród i wyróżnień. Dwukrotnie zajmował I miejsce w ogólnopolskim plebiscycie Polskiego Radia na najpopularniejszego piosenkarza (**1937**, **1958**).

Polskie Nagrania przyznały mu honorową **Złotą Płytę** za całokształt działalności artystycznej (**1970**).

Otrzymał tytuł i nagrodę **Homo Varsoviensis**, przyznaną zasłużonym warszawiakom (**1977**), nadano mu honorowe obywatelstwa kilku miast.

Z okazji **85** urodzin i **60**-lecia pracy artystycznej (**1986**) został odznaczony **Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski**.

Za uratowanie w czasie wojny całej rodziny **Iwo Wesby'ego**, szefa orkiestry z kabaretu **Qui pro quo**, rząd Izraela uhonorował go tytułem **Sprawiedliwy wśród narodów Świata**.

Wódz indiańskiego szczepu **Tuscarora** zawarł z nim przymierze krwi, nadając mu imię **Śpiewający Biały Orzeł**.

Jest autorem wspomnień **Od palanta do belcanta** (**1971**). **Ludwik Perski** zrealizował film o **Mieczysławie Fogg** **Sentymentalny Pan**, a **Ryszard Wolański** program TV **Na przekór modom, czyli M. Fogg i jego piosenki**.

Zdobył **8** miejsce w plebiscycie **Gazety Wyborczej** na warszawiaka XX wieku (**2000**).

Od **2004** roku, pod patronatem Ministra Kultury i Rodziny **Foggów** odbywają się **Ogólnopolskie Festiwale Piosenki Retro im. Mieczysława Fogg**.

JESIENNE RÓŻE

Muzyka: Artur Gold, słowa: Andrzej Włast
tango z rewii *Przebój Warszawy* (Teatr *Morskie Oko*, 1932)

1.

Tak niedawno był maj,
Byliśmy tak szczęśliwi,
Uśmiechnięci i tkliwi,
Kto nam czas ten ożywi?
Chłodną rękę mi daj,
Spójrz mi w oczy i powiedz,
Czy mnie kochasz? Ja wiem,
To jest złuda i snem.

Refren:

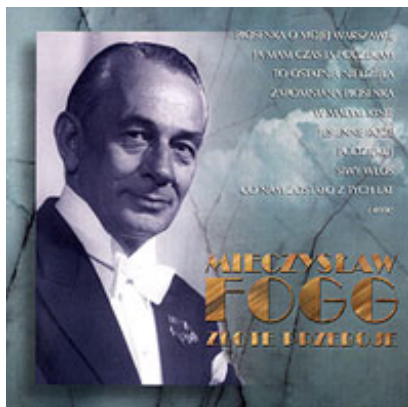
Jesienne róże, róże smutne, herbaciane,
Jesienne róże są jak usta twe kochane.
Drzewa w purpurze ostatni dają nam schron,
A serca biją jak dzwon na jeden ton.

Jesienne róże szepczą cicho o rozstaniu,
Jesienne róże mówią nam o pożegnaniu
I w liści chmurze idziemy przez parku głusz,
Jesienne róże więdną już.

2.

Ty nie kochasz już mnie,
Tak jak kiedyś to było,
Całą uczuć twych siłą
To się wczoraj skończyło.
Dzisiaj więdnę wśród róż
Nasza miłość gorąca,
Lecz nim zwiędnie jak kwiat,
Pozwól odejść mi w świat.

Refren: Jesienne róże...

TO OSTATNIA NIEDZIELA

Muzyka: Jerzy Petersburski
słowa: Zenon Friedwald Fox (1936)

1.

Teraz nie pora szukać wymówek,
Fakt, że skończyło się.
Dziś przyszedł inny, bogatszy
I lepszy ode mnie
I wraz z tobą skradł szczęście me!

Jedną mam prośbę, może ostatnią,
Pierwszą od wielu lat:
Daj mi tę jedną niedzielę,
Ostatnią niedzielę,
A potem niech wali się świat.

Refren:

To ostatnia niedziela,
Dzisiaj się rozstaniemy,
Dzisiaj się rozejdziemy na wieczny czas.
To ostatnia niedziela,
Więc nie żałuj jej dla mnie,
Spójrz przy czule dziś na mnie ostatni raz.

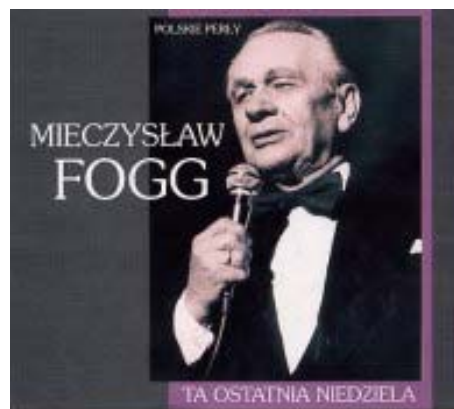
Będziesz jeszcze dość tych niedziel miała,
A co ze mną będzie, któż to wie?
To ostatnia niedziela,
Moje sny wymarzone,
Szczęście tak upragnione skończyło się.

2.

Pytasz, co zrobię i dokąd pójdę?
Dokąd mam iść? Ja wiem?
Dziś dla mnie jedno jest wyjście,
Ja nie znam innego,
Tym wyjściem jest... No, mniejsza z tem.

Jedno jest ważne, masz być szczęśliwą,
O mnie już nie martw się,
Lecz za nim wszystko się skończy,
Nim los nas rozłączy,
Tę jedną niedzielę daj mnie.

Refren: To ostatnia niedziela...

KOCHANA

Muzyka: **Władysław Daniłowski**
słowa: **Mieczysław Fogg (1938)**

1.

Pamiętasz, sankami jechaliśmy miła,
Śnieg padał wielkimi płatkami,
Przed nami się droga jak płótno bielila,
Uślana srebrnymi kwiatami.
Tuliłem do serca najdroższe twe ręce,
A miłość paliła jak rana,
Tuliłem twe ręce maleńkie, dziewczęce,
Kochan, kochana, kochana.

Refren:

Odszedłem, bom musiał, bo los mnie tak goni
I każe wieść życie Cygana,
Lecz wszędzie na lądzie, czy morzu wciąż dzwoni
Najdroższe twe imię, kochana.

O, nie płacz, ja wrócę, scałuję twe łzy
I uśmiech zobaczę w twych oczach,
Uśmiechnij się, pomyśl, że życiem mym ty,
Że miłość nas znowu zjednoczy.

2.

Cichutko mówiłaś o szczęściu kochania,
O wielkiej szalonej miłości,
Że miłość dziś tobie świat cały przesłania,
Że żyć teraz łatwiej i prościej.
Przekwitły już kwiaty, powiędły już liście,
A miłość wciąż pali jak rana,
Ja wołam, ja czekam na twoje znów przyjście,
Kochana, kochana, kochana.

Refren: Odszedłem, bom musiał...

Mieczysław Fogg
w karykaturze **Władysława Kondora (1931)**

NAJWIYTWORNIEJSZY
cafe
FOGG
LOKAL STOLICY

cafe
FOGG

Warszawa, ul. Niecała 7 (dawniej Marszałkowska 119)